

MM-koondise ettevalmistustsükkel:

Hea tava

Eesti Väitluseelts

MM koda

Aprill 2013

Sisukord

Eessõna	3
Treeneri valimine	4
Koondise liikmete (väitlejate) valimine.....	5
Ettevalmistus lõpliku koondisega	6
Võistlemine ja voorude ettevalmistus MM-i jooksul.....	7
MM-i järgne tegevus.....	7

Eessõna

TAUST

Käesolev dokument on koostatud Eesti Väitlusseltsi MM-koja liikmete eestvedamisel. **Dokumendi eesmärgiks on määratleda üheselt ja arusaadavalt, millest peaks koosnema MM-koondise ettevalmistustsükkel.** Hea tava koostamise ajendiks on soov viia Eesti koondis MM-i finaalvoorudesse. Seni on üheks takistuseks olnud ettevalmistuse vähene süsteemsus ja sellest tulenev ebatõhus ajakasutus. Käesolev dokument soovib luua eeldused vastava takistuse kõrvaldamiseks.

Hea tava dokument ei oma juriidilist jõudu. Pigem on tegu ühiselt formuleeritud nägemusega MM-koja reglemendi täiendamiseks, mis kirjeldab MM-iks valmistuvate osapoolte rolle (MM-koda, treener, kohtunikud, väitlejad). Ühtlasi on tava eesmärk täpsustada MM-koja reglemendis sätestatud tegevusi.

Tegu on elava dokumendiga - s.t, et MM-kojal on igal ajal võimalik omapoolset nägemust täiendada. Minimaalselt tuleks seda teha üks kord aastas- vahetult pärast igat MM-i. Ühtlasi on oluline märkida, et käesolev dokument ei asenda MM-koondise treenerite, väitlejate ega teiste osapoolte tööd. Tegu on toetava nägemusega, mille kaudu luua eeldused senisest tulemuslikumaks MM-tsükliks.

STRUKTUUR

Dokumendi struktuuri määratleb MM-tsükli tegevuste ajaline jaotus: esmalt valitakse treener; seejärel valitakse koondise liikmed; teostatakse treeningud; võisteldakse MMil; ning tehakse vajalikud kokkuvõtted MM-i järgselt. Alljärgnev kirjeldab ettevalmistusprotsessi ning osapoolte kaasnevaid rolle just vastavas tegevuste järjekorras.

Treeneri valimine

Aeg: Treeneri konkurss algab hiljemalt 1,5 kuud pärast eelmise MM-i toimumist. Hiljemalt 2,5 kuud pärast eelmise MM-i lõppu on uus treener valitud.

Konkursi väljakuulutamise: konkursi kuulutab välja MM-koja juht läbi tavapärase EVS-i kommunikatsioonikanalite. Konkurss kuulutatakse välja hiljemalt 1,5 kuud pärast eelmise MM-i lõppu. Väljakuulutamisel **kommunikeeritakse järgmisi võtmeteemasid/ teavitatakse järgmistest võtmeteemadest:**

- **Treeneri kandidaatide eeldused:** kandidaatidelt eeldatakse eelnevat MM-il osalemise kogemust. Kandidaadil on vähemalt keskharidus
- **Treeningprotsessi ootused:** treener peab esitama oma nägemuse koondise treeningkavast, mis oleks kooskõlas ettevalmistustsükli heas tavas kirjeldatud lähenemisega (detailsemalt on soovituslik kirjeldada järgmist: milliste kriteeriumite alusel valitakse koondise liikmed, milline on ettevalmistuse ajakava; milliseid treeningmeetodeid kasutatakse; kuidas analüüsitakse treeningmeetodite tulemuslikkust; millised on treeneri nägemuse kohaselt peamised edutegurid MM-il finaalvoorudesse jõudmiseks)
- **Treeneri kandidaatide vahel valiku teostamine:** treenerikandidaadid esitavad omapoolse avalduse ühes treeningprotsessi nägemusega hiljemalt kaks nädalat pärast konkursi väljakuulutamist. Seejärel on kojal aega kaks nädalat, et analüüsida kandidaatide poolseid nägemusi, vajadusel teostada täiendavaid päringuid ning jõuda lõpliku valikuni.

Koondise liikmete (võitlejate) valimine

Aeg: Konkurs MM-koondisesse liikmete leidmiseks kuulutatakse välja vahetult pärast treeneri valiku väljakuulutamist (maksimaalselt ühe nädala jooksul). Maksimaalselt kuus kuud pärast eelmise MM-i lõppu on uue MM-tsükli koondisesse kuuluvad võitlejad välja valitud.

Konkursi väljakuulutamine: konkursi kuulutab välja vastset valitud MM-koondise treener. Konkursi esmaseks väljakuulutamiseks kasutatakse traditsioonilisi EVS-i infokanaleid. Seejärel on tugevalt soovituslik, et treener saadab info nii keskkoolide võitlusklubide treeneritele kui teeb konkursil osalemise võimaluse teatavaks vähemalt ühel keskkooli võitlusturniiril.

Konkursil osalejad: treeneri ülesanne on saada konkursile kandideerima minimaalselt 35 tugevat keskkoolivõitlejat. Eelistatult peaksid kandidaadid olema erinevatest Eesti piirkondadest.

Valiku protsess: Konkursi väljakuulutamisel on soovituslik kommunikeerida konkursi ajakava, valiku tegemise kriteeriumid ja ootused kõigile konkursil osalejatele. Soovituslikult võiks valik toimuda minimaalselt kolmes jaos:

- 1) Hiljemalt kolm kuud pärast eelmise MM-i lõppu võiks töö alata minimaalselt 35 MM-koondise kandidaadiga. Vastavate kandidaatide avaldused tuleks treeneril edastada samal ajal ka MM-kojale;
- 2) Hiljemalt neli kuud pärast eelmise MM-i lõppu võiks töö jätkuda ca 10 koondise kandidaadiga. Enne valiku teostamist on treeneril soovituslik kooskõlastada valik MM-kojaga;
- 3) Hiljemalt 6 kuud pärast eelmise MM-i lõppu tuleb teha lõplik MM-koondise valik. Olenevalt eelarvelistest võimalustest, kuulub koondise lõplikkusse valikusse 4-5 võitlejat. Siinjuures on samuti tugevalt soovituslik, et treener kooskõlastab omapoolse valiku MM-kojaga enne valiku teatavaks tegemist.

Ettevalmistus lõpliku koondisega

Aeg: Ettevalmistus lõpliku koondisega algab hiljemalt kuus kuud pärast eelmise MM-i lõppu.

Rollid: Ettevalmistuse ülesehitus ning ajakava tugineb treeneri nägemusel, mis on esitatud MM-kojale treeneri konkursi käigus. MM-koda toetab koondise ettevalmistust administreerivate küsimustega (MM-koondise osavõtutasud, lennupiletid jne). Sisuline ettevalmistuse toetamine on samuti äärmiselt vajalik, kuid siinjuures on treeneri kohus niisugust abi küsida lähtuvalt endapoolsest treeningprotsessi nägemusest.

Mõningad punktid, mida on treeneril soovituslik MM-koondise ettevalmistuse planeerimisel jälgida. Järgnev loetelu ei ole tähtsuse järjekorras (NB! vastavaid punkte ei pea järgima ainult treeningute puhul lõpliku koondisega):

- Iga kuu lõikes peaks treeningutele olema määratletud mõõdetavad eesmärgid: mitu treeningväitlust on plaanis teostada? Millistele nüanssidele on treeningutel plaanis keskenduda (nt: vaheküsimuste esitamine, vaheküsimustele vastamine, *improkõned*, hääle kontrollimise harjutused, esimeste / teiste / kolmandate kõnede strateegiad, laiendused, tõestusmaterjalide kasutamine, mõjuanalüüs kõnede sees, vastuplaanide loomine, ründavad vs kaitsvad kõned, struktuuri hoidmine, rollijaotused tiimi sees jne)?
- Ühes nüansside täpsustusega peaks olema määratletud nägemus, kuidas hinnata treeningute tulemuslikkust;
- Tiimivälise abi määratlemine: mis ajahetkel vajatakse välist abi (nt mõne eksperdi kaasamist, lihtsalt abi treeningväitluste tegemiseks vms)? Kes seda abi võiks pakkuda? Millist panust vajatakse MM-kojalt? Millist panust vajatakse EVS-i juhtkonnalt?
- Konkurentide kaardistamine: kuidas valmistuda väitluseks spetsiifilist profiili omavate konkurentidega (nt *native speaker*'id vs ESL tiimid, sisu vs stiili poolest tugevad tiimid jmt)?
- Kaasuste ettevalmistus ja kolmandatele osapooltele ülevaatamiseks edastamine (sh MM-kojale). Täiendused pärast kommentaaride / kriitika saamist.
- Treener annab igakuiselt MM-kojale ülevaate treeningprotsessist ning algselt määratletud mõõdetavate eesmärkide saavutamisest.

Võistlemine ja voorude ettevalmistus MM-i jooksul

Aeg: MM algab vahetult pärast *pairing*'ite avalikustamist: s.t, et enne koondise jõudmist MM-ile, on sisuliselt juba periood, mil on igaks *round*'iks võimalik juba spetsiifiliselt valmistuda.

Rollid: Treener koostab igaks vooruks ettevalmistuskava, kus jaotab tiimi siseselt ülesanded ning ülesannete täitmise eest vastutajad. Tiimi liikmed täidavad treeneri poolt jaotatud ülesandeid ning pakuvad täiendavaid endapoolseid ideid ülesannete jaotamise hetkel.

Mõningad täpsemad punktid, mida oleks soovituslik jälgida:

- Ettevalmistus konkreetseteks voorudeks lähtub vastaste profiilist ja teabest vastaste senise väitluse kohta. Ühtlasi on ootuspärane, et üritatakse etteantud teemade lõikes analüüsida vastaste võimalikke argumente ning sobivaimad vastustrateegiad;
- Ettevalmistus erinevateks kohtunike paneelideks: strateegiate valik lähtuvalt kohtunike profiilist;
- Ettevalmistuse iseloom on jaotatud ajateljele: mida tehakse vahetult pärast *pairingute* kättesaamist? Mida tehakse vahetult pärast turniirile saabumist? Mida tehakse *roundide* eelõhtutel? Mida tehakse mõned tunnid enne *roundi* ? Jne.
- ... Üleüldiselt on ootuspärane, et treener kujundab võimalikult konkreetse strateegia ühes detailsete rollijaotustega nii igaks vooruks valmistumisel kui ka realselt voorudes väitlemisel. Siinkohal jääb professionaalse treeneri ülesandeks kujundada nägemus, mis põhineks tema stiilil ning parimal äranägemisel.

MM-i järgne tegevus

Peamine ülesanne on teha kokkuvõtted, kaardistada turniir ühes kasutatud strateegiatega (sh tulemuslikkus: mis lähenemine töötas?) ning salvestada konkurentide kaasused järgmise MM-tsükli ettevalmistustaseme tõstmiseks.